

BSB
The B Gazette

1995-96
Yearbook

The B Gazette

PORGazeen

**časopis Prvního obnoveného
reálného gymnázia**

Šéfredaktor
Ondřej Zátká

Zástupce šéfredaktora
Lukáš Honzák

Redakce

Tomáš Bílá, Michal Doležal,
Eduard Hulicius, Jakub
Jedlička, Kuba Krč, Jaroslav
Mojžíš

Grafická úprava & sazba:
z písem Franklin, Jannon
Text a Officina
Lukáš Honzák a Kuba Krč

Jazyková úprava a korektury
Ondřej Zátká

Ilustrace

Anna Hausenblasová
Vanda Gaydečková

Fotografie
Antonín Krč

Technická asistence
Marek Nepožitek

Offset
studio CINEMAX

Tisk

UIV, nakladatelství TAURIS.

Adresa redakce
PORG, Lindnerova 3, Praha 8,
180 00

Internetový magazín
<http://porgazeen.freeservers.com>

E-mail redakce
porgazeen@seznam.cz

Cena
10 Kč

Náklad
200 výtisků

**Nevyžádané příspěvky jsou
vítány!**

Obsah tohoto čísla:

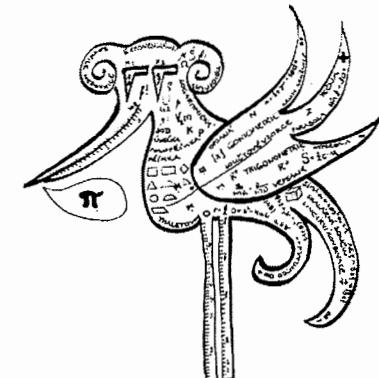
Ze Života a Smrti školy

Stalo se.....	03
Porg jel na koncert Lucie	04
Matematika, maturita a zkušební komise	05
PORG a historie	14
Volitelné předměty	16

Letní literární listí

Moje královna	06
Přesně ve čtvrt na jednu	06
Pan Hybman v jednom dni...	07
Král lesa	08
Po plese	09

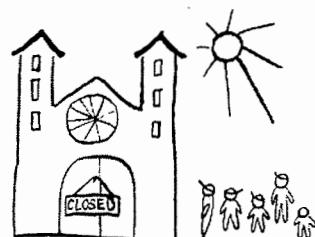
Matematika

Proč je k ničemu?	11
Jednoznačně zhoubá lidstva	11

Kultura & společnost

Praha a já	12
Homeless mit uns III..	13
Jethro Tull	16

English Page

English school in nature?	15
Anglická škola v přírodě?	15

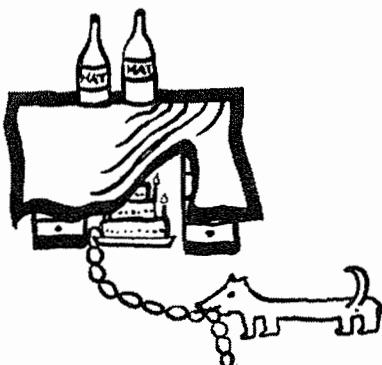
*porgazeen číslo 24 vychází
za opětovné podpory nadace
open society fund,
od níž redakce dostala grant
na výrobu časopisu
děkujeme*

stalo se...

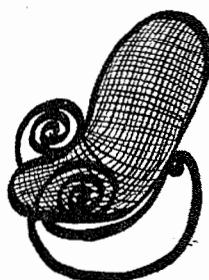
magda podaná

pondělí – Každoroční zahájení, každoroční pobledlé obličeje, každoroční první letošní známky. Profesoři muži každoročně nezvykle hezcí a úpravní; škoda, že každoročně jen do středy. V „bufetu“ se krčí dvě minerálky – aspoň každoroční septima zase všechno nesežere.

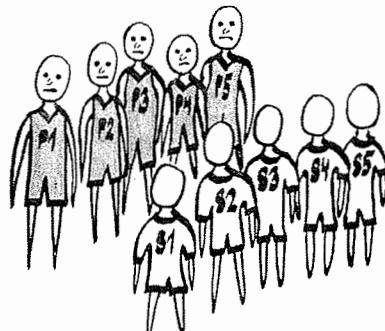
BUFET.

čtvrtek – Sakra. Co se to vlastně dělo? Asi se učilo, ne? No, to asi jo. Ve třídách poněkud prořídly. Zběsilé závody v suplování skončily. Nějak nevím víc... Jo, vlastně: Má m stařičké houpací křeslo, koñeñ.

úterý – Plecháček s výkřiky „Makejte, za minutu táhne!“ stříhá ve sborovně lístecky s čísly maturitních otázek, já a Krč mu pomáháme a taky se mu smějeme. Den ve znamení divokého zápisu na ŠVP, sláva maturit pobledá. Dopoledne (normálně volné) jsem vyfásala úhledný a hutný čtyřhodinový blok suplování za Martina, který sedí „TAM“ a poslouchá „TY KECY“. Učitelské působení ve škole je komické: Hlavním úkolem středoškolského profesora je říkat stále to, co studenti samozřejmě dobře vědí.

středa – Proslýchá se, že přijede sám Aleš Roleček z Hluboké. Maturují úplně poslední: 1+1+1. Nepřijel. Tak tedy až na Jehnátku. oficiální závěr maturit rozpačitý. Obě nastoupená mužstva si po osmiletém obcování pouze hledí do očí. Čekali jsme ale něco jiného? Vanda si odnesla své ucho, takže bude výuka biologie v příštím roce chudší o Fořtíkovou a ucho.

pátek – Série čtyř hodin „literárního počítování“ – nejprve v kvartě, potom v sekundě. Zase odpadl vinný klub. Staré turcké přísloví učitelů říká: Co se nevypije do Vánoc, to se už nevypije. obdivovala jsem Krčuv černý elegantní oblek. A ještě více, když mi řekl, že je z prodejny oděvů do raka, Spálená ul.

sandra šubrtová

Dětský den

Většina z vás asi postřehla, že 1. 6. 1999 se na naší školní zahradě uskutečnila oslava dětského dne. Soutěžilo se v různých disciplínách, asi největší úspěch sklidilo skákání v pytlích. Našemu profesorskému sboru se to asi hodně líbilo, protože p. prof. Přibík s p. prof. Plecháčkem si to taky vyzkoušeli – nakonec zvítězil p. prof. Přibík se svými sedmimílovými kroky. Byli tu taky méně fyzicky náročné soutěže, například slalom na Jitčině elektrickém vozíku, tahání autíček na provázku nebo slepecké stříhání bonbónů na nití... Myslím, že se nám to všem moc líbilo a dobře jsme se pobavili.

Koncert Lucie v Plzni

26. 5. 1999 jelo několik desítek studentů na koncert populární skupiny Lucie. Když se jelo tam, vylilo se v autobus několik lahví Ice tea, několik nevinných malých studentů přišlo o své zmrzliny, chipsy a jiné dobraty, protože loupežničtí kvartáni, mírně řečeno, sežrali, co se dalo (nebudu jmenovat kdo; že jo, Šimone, Dominiku, Bobo...). Když se konečně dojelo na místo, p. prof. Přibík nám rozdal vstupenky a my jsme se rozprchlí do hlediště. Kolem jedenácté večer koncert skončil a my jsme šli na strážidelnu mýtinku, kde jsme měli sraz. Většina z nás se úspěšně vrátila, ale někteří si v opilosti spletli levo s pravem a vydali se opačným směrem (např. Lucka Cihlářka). Nakonec jsme se všichni našli a jeli jsme zase do Prahy. Užili jsme si tam spoustu legrace. Zbývá dodat jen to, že nás tam bylo několik z primy, pár sekundánů, F. Ježek z tercie, ale zato kvartánu tam byla spousta.

michal „mikiš“ doležal

Byl jsem pověřen napsat něco do rubriky „Stalo se“. Bude to ale spíš „Stalo se mi“, neboť maturitní stárosti mne na pár týdnů odcizily všednímu školnímu životu.

♀ Jelo se do Anglie. Byla tam prý sranda. Slyšel jsem také rozmanité drby; pro jejich povrchnost je radší nezveřejním. ♀ Oktáva napřala maturitní slohovou práci. Krč měl sice nervy z toho, že skoro všichni psali povídka, ale nakonec to dopadlo dobře. Díky. ♀ Oktáva byla zavalena hromadami testů, zejména ty několikahodinové (sondy, maturitní, připouštěcí, závěrečné...) působily děs, deprese, apatie. Hrozně z toho bolí hlava. ♀ Konal se chmel, současně s ním svátek. Z obou vám začne hrabat, pokud s tím včas nepřestanete. Hromada drbů z chmelu. ♀ Přestávám mít přehled, kdo s kým (kdy, kde, jak moc) chodí. S nástupem jara asi všichni se všemi. Nejlepší na tom je, že mnozí lidé často nemají jasno ani v tom, s kým chodí oni sami. ♀ Všichni jsme odmaturovali, konala se příjemná i nepříjemná překvapení, mně osobně

štěstí přálo. Já děkuji. ♀ Veškeré moudré řeči, které mě na toto téma napadají, shrnu asi takto:

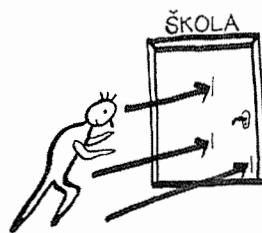
Do poslední chvíle nevíš, jak ti to dopadne.

Uč se plošně, nezabíhaj do hloubky. (Za prvé je pozdě, za druhé nesmíš mít neprobranou otázku.) Učením posouváš spektrum známk, nikoliv nutně to, jak ve sku-

ší Slavili jsme bouřlivě. Matěj Vančura prosazoval pravidlo, že každý musí vypít tolik panáků, kolik je součet jeho známk. Poté předvedl svou životní tanečně-rapovou kreaci věnovanou prof. Krčovi, načež přestal vnímat okolí. Jeho součet byl 12. ♀ Nikomu jsme hromadně neděkovali, ale minimálně paní předsedkyně maturitní komise si díky zaslou-

ale byli neoblíbenou třídou. (Nevymíkl jsem ani v oktávě, naše letošní bilance kázeňských postihů se snad nedá srovnávat ani s oktávou '96). ♀ Do 23. čísla Pzeenu jsem nakreslil prvního kontroverzního Samuraje (zbaběle až jako absolvent). ♀ Přepadla mě deprese z toho, že odcházím ze školy. Léčím to jednak různými nesmyslnými aktivitami, jako jsou sport, úklid, běhání po úřadech a po doktorech, jednak častými návštěvami školy. ♀ Nahrávání školního CD vázne na hledání jiného studia. Zatím máme nahranou (nenamixovanou) zhruba polovinu. ♀ Škola koupila (konečně) novou Hi-fi soupravu.

♀ Máme spraveny vchodové dveře. Kdo je teď výrazí, toho vyrazí ze školy. ♀ Primáni pomáhají českým dětem v Rumunsku. Bohužel mohu přispět jen rozpadlou aktovkou (12 let!!!) a několika vysomrovanými (od různých lidí také okousanými) propiskami. ♀ Chce se mi sem napsat, jak mám všechny rád a jak mi bude PORG chybět. ♀ Už jsem to napsal, co?

tečnosti dopadneš. (Vyplývá to z teorie pravděpodobnosti a znamená to třeba: Neučíš-li se, můžeš dostat tři až pět, učíš-li se, můžeš dostat jedna až čtyři.) Poslední den před maturitou věnuj dosažení duševní svěžesti, rozhodně se nešrot!

ží, byla skvělá. Ona jediná měla smysluplnou a přijemnou řeč při zahájení i při předávání vysvědčení. Každý maturant asi ví, kterým profesorům je vděčný a od koho bude mít naopak pokoj. Z pohledu profesorů je to samozřejmě taky různě. Celkově jsme

porg jel na koncert lucie

Kdosi daroval škole 40 lístků na koncert Lucie v Plzni. Nabídka vzbudila velký zájem, a tak nebyl problém vybrat 40 lidí, kteří by se na koncert 26. května vydali.

Odjezd byl v 15:00 od školy. Cesta ubíhala moderním autobusem (zprvu však špatně klimatizovaným, tenkrát bylo vedro) rychle. Ale asi na čtyřicátém kilometru dálnice jsme začeli na nějaké odpočívadlo a zhruba dvě hodiny jsme tam čekali na jakýsi druhý autobus. Druhá část cesty se už obešla bez komplikací.

Autobus nás vysadil někde na plzeňském sídlišti a potom jsme šli k amfiteátru, kde se měl koncert konat. P. prof. Přibík nám ještě uštědřil pár užitečných rad, řekl, kde se po koncertě sejdeme, rozdělil nás do skupin, rozdal nám lístky a potom už byl večer náš.

Ted jsme museli podstoupit kontrolu obsahu našich tašek. U sebe jsme nesměli mít žádnou zábavnou pyrotechniku, skle-

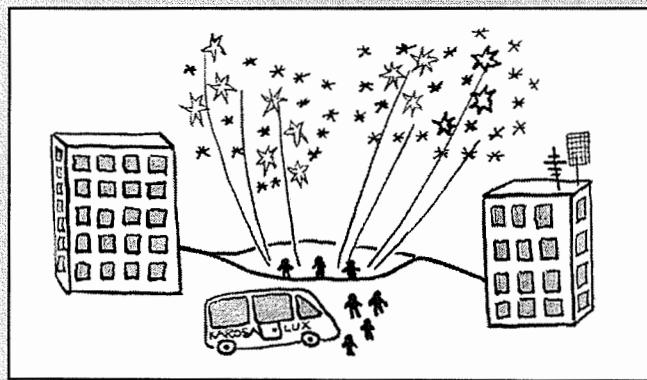
něné lahve a dokonce ani PET lahve. Já jsem měl samozřejmě pití v PET lahvi, a tak jsem bez něho musel vydržet. Když jsme přišli k hledišti, bylo už docela zaplněné. Nakonec se mně a naší skupině podařilo nějaká volná místa najít. Koncert měl začínat v 19:00. Začal ale s více než hodinovým zpožděním. Nakonec se na pódiu objevili předskokani. Byla to Českomoravská hudební společnost. Nevím, jak by se jejich hudba dala nazvat, ale byly to jakoby moravské lidové písničky v rockovém provedení. Nic moc.

Potom jsme museli čekat další tři čtvrtě hodiny. Así v půl desáté začala konečně hrát Lucie. Hráli písničky ze svého nejnovějšího alba, které občas proložili nějakou starší věci. Vše provázely divoké světelné efekty – docela zážitek. Když se setmělo, bylo to ještě lepší. Akustika byla taky výborná – tu hudbu by slyšel i hluchý člověk. Prostředí okolo nás taky nic nechybělo – po zemi se všechny kelímky od piva, obaly od různých pokroutek, vajgly atd. V publiku seděli většinou mladí lidé. Některí chtěli, abych jím šel koupit pivo, že by mi potom dali ochutnat... Věnoval jsem se raději hudbě.

Když koncert skončil, museli jsem se protlačit davem na místo srazu. S většími či menšími problémy se nám to povedlo (že jo, L.).

Zpáteční cesta ubíhala taky rychle. Vzhledem k tomu, že bylo okolo půlnoci, vládla ospalá nálada. Jediný větší poprask způsobil informace od p. prof. Přibíka, že máme od školy první dvě hodiny z příštího vyučování omluvené. Do Prahy jsme přijeli okolo jedné hodiny ranní. Tam si mě vyzvedli rodiče a doma na mě čekala postel. Všem se to určitě hodně líbilo. Disk patří neznámému sponzorovi a p. prof. Přibíkovi za starost.

Jakub Jedlička

matematika, maturita a zkušební komise

Ačkoli motivace autora ke psaní je čtenářům obvykle zcela lhostejná, začnu svůj článek vysvětlením, proč ho vlastně příšu.

a) Uvědomil jsem si při čtení Jardovy (Mojžíšovy) výzvy (cedule), že jsem již do POR-Gazeenu pěkně dlouho nic nenapsal, což je ostuda.

b) Protože odhaduji, že minimálně jeden článek v tomto čísle se bude (alespoň částečně) týkat „společenských oděvů“ v souvislosti s maturitou, vychytrale reagují již dopředu, abych nemusel čekat na tiskovou opravu v poprzedním čísle, kdy již všechni zapomenou, o co že to vlastně šlo.

Výsledkem mého snažení je následný triptych složený

1) z reakce na PORGazeenovské debaty – „Proč se učit matematice“;

2) nudného mentorování o maturitách,

3) populárně naučného textu o maturitních zkušebních komisiach.

i) Zaujaly mě články v PORGazeenu „Proč se vlastně učit matematice?“. Zejména tím, že ani jeden z nich (přičemž článek pana Hulicia st. byl skutečně pregnantní) ne použil k obraně středoškolské matematiky argument, který se sám nabízí. A sice naprostou zbytečnost pro další život i všech ostatních předmětů.

Proč se vlastně učit třeba dějepisu? K čemu mi je vědět, kdy byl zapálen Říšský sněm a kdy a proč? „Dyť už je stejně opraveně,“ a navíc se mi Berlín (konečně ani Němci) vůbec nelíbí. Nebo čeština – tiše Ruchovci a Lumírovci, k čemu mi to proboha bude? Nikdy jsem to nečet a ani číst nebudu. Žijeme snad v moderní době, ne? Kdybych to názáhodou potřeboval, tak si normálně na Internet našukám www.lumirovci.cz a je to. Aha, display nic neukazuje?! Ale vždyť na Internetu je úplně všechno! To znamená, že se učíme něco, co vůbec neexistuje. To je teda ještě mnohem horší, než jsem čekal.

Zeměpis je (jistě souhlasíte) totálně k ničemu. Když chcete třeba jet do Ostravy, tak sledujte silniční ukazatele a jedu. K čemu mi je, když vím, že je na východ od Prahy nebo co se tam vyrábí. Navíc proč bych tam vůbec měl jezdit – to taky k ničemu nepotřebuju.

Tělocvik – dovolte, abych se zasmál. Co má nějaký trdlování v tělocvičně společného se středoškolským vzděláním. No uznejte – nic. Přece mi nikdo nebude tvrdit, že za ty dvě hodinky tejdňě, na který mi maminka tak v polovině případu napříše omluvenku, si vylepší fyzíčku nebo co. Je to akorát ztracený čas, který se dá využít mnohem líp.

Cizí jazyky pravda nejsou tak jednoznačný – jsou někdy užitečný, ale je zcela pomatený učit se jim ve škole. Je přece jasné, že ve škole se cizí jazyk pořádně naučit nedá. Nevěříte? Tak kdo uměl nejlíp anglicky z oktavánů? Maria, Kryštof, Olga a Matěj. Co maj tiše čtyři společného?! Byli rok nebo dýl v Americe

a tam se to taky naučili. Není o čem diskutovat.

Totální ujetiny jako biologie (endoplazmatické retikulum), chemie (bizman uhličitanovitý) či fyzika (trení liščího ohonu o ebenovou {pan ředitel má patrně namyslí ebonitovou – pozn. red.}) tyčí nejsou vůbec hodny toho toho papíru. Znáte snad ve svém okolí někoho z dospělých, kdo by to kdy potřeboval? Já teda ne.

2) Maturity (část příspěvku plná mentorování, za které se předem omlouvám.) Nuže:

Studenti, učíte se sice samé zbytečnosti, případně špatným způsobem (viz výše), ale maturita je fakt důležitá. Bez maturity totiž nemůžete jít na vysokou školu, což má samé negativní dopady: kluci musí jít na vojnu (stres), holky se musí dobré vdát (stres), rodíče Vás (v těch zodpovědnějších případech) nechtějí dál živit (to je, panečku, parádní stres), potkáváte úspěšnější spolužáky jdoucí zrovna na zajímavou přednášku, kam ani teda vlastně nemusejí – mají pohodu (zato vy opět stres).

Proto je lepší se na maturitu zodpovědně připravovat. Je dobré, pokud máte alespoň ke třem školním předmětům a k češtině, jenž jest povinná (matematika bude asido dvou let povinná také), velmi kladný vztah. Pokud ne (viz. cca 5 letošních maturantů), pak pro vás není maturita žádná legrace.

Maturita je vážná věc a je to také jeden z nejslavnostnějších okamžiků v průběhu studia. Proto je vhodné se na ni společensky obléknout. Dáváte tím totiž okolí (zejména zkušební komisi) najevo, že je ta zkouška pro vás důležitá (jste pro ni dokonce ochotní navléci se do „nemožného“ oděvu). Jistě v této souvislosti chápete, že význam slavnostnosti oděvu malíčko stoupá s klesající připraveností jedinců ke zkoušce a největší je v případě váhání komise nad

moje královna klára šenkyříková

V rokli obklopené skalami stojí už několik let malá vesnička, která ani nenesce jméno. Lidé jí říkají Bludice, ale oficiální název opravdu nemá a kromě lidí, kteří tam jezdí na chalupu nebo kteří tam už někdy byli, nikdo těch několik chaloupek nezná. Nejbližší vesnice je vzdálena 25 kilometrů, a tak v Bludicích nikdo trvale nebydlí. Na kraji té neznámé vesničky stojí malá roubená chatička, do které na všekdy přijíždí docela normální rodina. Mají modrého favorita, který vždy stojí celý víkend před chalupou. Z té rodiny je zvláštní leda tak desetiletý chlapec se světlýma očima.

Každý ráno vyběhne ze dveří a nedbaje na volání své starší sestry, letí do lesa. Tam se cítí nejlíp. V lese může člověk přemýšlet o věcech, které ho jindy nenapadají a o kterých nikdy dřív neuvažoval. Hlavou se mu honí myšlenky, které dokážou zaplašit starosti všedního světa. Chlapec se prochází po cestičkách vyšlapaných lesní zvěří a pohvizduje si. Pak dojde na kraj lesa a chvíli se dívá do po pási vysoké trávy. Před ním je nekonečná louka bez hranic a vzadu uprostřed se tyčí krásná, urostlá lípa. Je vysoká a košatá. Svěží zelené listy se spokojeně pohupují v mírném vánku. Její vznešenosť nic neprekoná. Stojí důstojně, jako pán nad celou loukou, a chlapec se k ní rozbíhá s obdivem a úctou. Snad již stokrát, tisíckrát se k ní prodíral vysokou trávou a ona ho znova vítala, když se jí vyplhal do urostlé koruny.

To byla jeho Královna, kterou obdivoval a miloval, protože z jejích silných zdravých větví viděl široko daleko do kraje a cítil se šťastně. Ona ho vždy překvapila novými myšlenkami. Nikdy mu její krásá nezvěsnila. A dnes, v neděli 15. května, se dozvěděl, že hajný Roupík jí chce porazit. Hned jak se to uslyšel, běžel celý vyplášněný ke Královně. Hbitě se vyplhal do jejích větví a dal se do tichého pláče:

„Oni tě chtějí zabít! Já je nenávidím!“

Zvedl se mírný větrík a rozsuměl listy v koruně stromu. Za chvíliku chlapec přestal plakat a zatvářil se zarputile:

„Já to ale nedovolím!!!“

Dival se bojovně před sebe a šumění listů mu bylo odpovědí. Opřel si hlavu o strom a jemné, něžné ševelení ho uspalo.

Probudily ho hlasy, které se rychle blížily. Zvedl prudec hlavu. Loukou k nim přicházeli tři lidé. Jeden z nich byl hajný Roupík. Chlapec zůstal tiše sedět. Po chvíli se rozeznával, co si tři muži povídají:

„Se stavbou už jsme začali. Teď jsme asi deset kilometrů od soud. Bude trvat tak, počítám... měsíc, než sem dorazíme. Do té doby by bylo dobré, porazit tu obludu.“ Pravil tmavý vousatý mužsk.

přesně ve čtvrt na jednu tomáš bíla

nebo-li příběh neskutečné odvahy a hrdinství na Divokém severu či také přeukrutná řež v saloonu jakož i zlo prohrává a dobro žije a hlavně jak bloupý Honza o škytavku přišel.

Zcela nepopsatelně napínavý northern o třech dějstvích.

OSOBY:

Jan Dobroň, dobrosrdečný prostáček – ve starém, leč udržovaném obleku (kabát, klobouk), pozitivní, optimistický a podprahově provokující své okolí, aby ho vzalo po hlavě krumpáčem.

Horác Špatňoň, jeho podlý bratranc – k nerozeznání podoben Dobroňovi, ale prodchnut podlostí své náture; výhružně ráčkuje.

Klidás Jack, barman – jakýkoliv, ale bezvýhradně žoviální, přátelecký, místy až otravný.

„Ano, samozřejmě. Tady Kopáč ten strom porazí už zítra a ve čtvrtek ho po částech odvezou. Ten pařez nám udělá Dostál příští týden,“ spěšně odpovídal hajný Roupík. Kopáč byl statný chlap, trochu přihlouplého výrazu. Muži se zastavili pod stromem. Oproti mohutné lípě byli velice mrňaví a hochovi, který se tiskl ke kmenu své Královny, to přišlo až trochu k smíchu, ale strach z poražení jeho nejlepší kamarádky byl mnohem, mnohem silnější. Muži začali cosi přemýšlet a používat cizí slova, takže jim chlapec nerozuměl a ani nechtěl. Teď musel přemýšlet. Nakonec vsadil všechno na jednu kartu a začal potichu, jako kočka, slézat dolů. Muži si ho všimli, až když jim téměř visel nad hlavami a chystal se seskočit na zem. Zatímco vousáč ho přejel ostrým pohledem, hajný Roupík se usmál a pravil:

„Ahoj, Pavlíku! Jak se máš? A co tu děláš? Vůbec jsem netušil, že jsi tady...“

Pavel polkl, a aniž by odpověděl, na rovinu se zeptal:

„Proč chcete porazit tu lípu?“

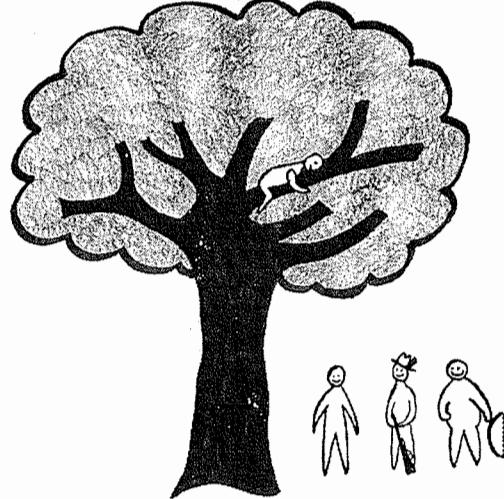
Otzávka Roupíka zarazila, ale vousáč se hned prudce ozval:

„Co je ti po tom? Běž rychle domů k mamine. To je naše včel!“

Pavel se nedal odradit a tázavě se podíval na hajného, který se rozpačitě usmál a řekl:

„Víš, tudy povede dálnice, aby to lidé měli rychlejší do Příležá a taky se bude konečně vědět o Bludicích. Budeš se sem moct chodit dívat na auta,“ poplácal ho Roupík po zádech, ale hoch se vyškulil a pln vzteků zakříčel:

„To nesmíte! Slyšíte?! Nesmíte! Jste vrah! Hnusní nechutní vrah!!!“

Hysterka Polly, ratolest barmanova – lehce odčená, těžce nalíčená, bezvýhradně v afektu.

Supi – pro děj nepodstatní.

SCÉNA:

Odehrává se v saloonu. Scéna libovolná, ale stylová; vítáno především piano, pak také sedící potřeby (židle, stoly), clona cigaretového kouře a petrolejová lampa...

Slovo whisky se vyslovuje se znělou hláskou H.

Dějství prvé

(Jack šuká po saloonu. Vchází Horák.)

Jack: Vítejte v mé skromném podniku, Horáci, to je dnes krásné ráno, že? Trojitou whisky jako obvykle?

Horák: Proč by to sakra ráno mělo být sakra krásné, Jacku? Naval sklínkou a zavří zobák!

Jack: Jak ráte. (Nalije a podá drink.)

„Ať ten prcek okamžitě vypadne!“ rozřítil se vousáč. A tu se dal chlapec do pláče a padl na kolena:

„Prosím, moc vás prosím... Ten strom je tak krásný a zdravý. Je to ozdoba tohoto kraje! Vždyť ta silnice tu ani nebude hezká! Bude to tu ošklivý! Prosím... strašně moc...“

Začal vzlykat. Roupík se podíval po svých druzích, ale ti dělali, že neslyší. Pak chlapce postavil a řekl mu, že si to ještě rozmyslí, ale teď ať jde domů. Hoch se otočil s blahým pocitem, že lípu snad zachránil. Rozhodl se, že zítra bude celý den sedět v koruně své Královny a bude ji hlídat. Zvedl se vítr a rozhoupal větev stromu. Ještě než chlapec vešel do lesa, viděl, jak se v září zapadajícího slunce lípa chvěje, houpe se a šumí svými zelenými listy. Měl pocit, jako by ho volala zpátky, jako by se s ním loučila. Netušil, že vidí svou Královnu naposledy živou.

Druhý den ráno se Pavel probudil velmi brzo a hned si vzpomněl na Roupíka a jeho slib, že možná lípu neporazí. Rychle se oblékl a vyběhl ven do studené rosy, aby šel hlídat svou kamarádku. Když doběhl na kraj lesa, jeho první pohled patřil nádherné, košaté lípě. A jak se na ni podíval, Královna

se zachvěla a začala pomalu padat k zemi. Chlapec jen strnule, neschopen jakéhokoliv pohybu, pozoroval, jak obr pomalu klešá dolů. Ozval se praskot a strom s mocným žuchnutím dopadl. Nestihl to! Podvedli ho! Vzduchem se rozlehl chlapcův výkřik hrůzy. Prudký nával vzteku, bolesti a bezmoci ho probral. Vydešeně běžel loukou a ani nevnímal vysokou trávu, která ho šlehalo do nahých nohou, rukou a obličeje. Doběhl ke Královné, kamarádce, kterou měl na světě nejraději a omámeně se brodil listím, mezi jejími větvemi. Slyšel šustot listí pod sebou. Pak propukl v pláč a jeho tělo se sesulo do měkké podušky z listí. Schoulil se do klubíčka mezi větvemi své mrtvé Královny a vodopády slz zavlažovaly zelenou poraženého stromu. Přišel k němu Kopáč (ještě s pilou v ruce) a sklonil se nad ním:

„Nebul, mrně... vždyť to byl jen strom.“

Pavel se vymrštíl na nohy jako zelektrizovaný. Chtěl něco říct, ale jenom se podíval Kopáčovi zlobně do očí a plivnul před něj. V jeho světlých očích se něco zalesklo. Pak naposledy pohlabil kmen svého milovaného stromu a se svěšenou hlavou pomalu odcházel loukou zalistou sluncem k domovu.

pan hybman v jednom dni v zapomenutém roce někdy dávno mariana stoilová

Na mé starém budíku je zase 5:20. Vidím to poslední dobou každý den. Přečtu si noviny, kde píšou, jak vykradli banku, pan ministr se přestěhoval a že pan Kratochvíl se nestihá starat o chodník před domem. Dočtu noviny a opřu se o opěradlo, až se celé prohne. Nevím, jsem si, že se konvice na sporáku proměnila v parní lokomotivu. Když k ní dobíhám, vzpomenu si, že mám poslat dopis slečně Husářové, která mi poslala na ohodnocení svůj článek o znečištění vzduchu. Ještě jsem si to nepřečetl a ani se k tomu nechystám, ale v mé odpovědi přesto stojí:

*Milá slečno Husářová,
jemně popisujete tak vážnou situaci a na neutrální straně, všechno pečlivě pozorujete, ale doufám, že budete souhlasit s mým názorem, že by nebylo vhodné to otisknout do novin. Lidé by postrádali čtení takových zpráv jako o tom, jak vykradli banku, pan ministr se přestěhoval a že se pan Kratochvíl nestihá starat o chodník před domem. Předpokládám, že pochopíte, že by bylo velké zklamání tam některou z těchto zpráv nemít, protože již vycházejí v takovémto složení plných pět let...*

Nestihl jsem doběhnout ke konvici před vypařením celé vody na mou oblíbenou ranní kávu. Odcházím z domu na lačno s důvěrou, že budou mít nějakou čerstvou jednohubku U stožáru. Jdu prázdnou ulicí a před bistrem zrychlím krok. Můj výraz se mění ve tvář člověka u konce světa: ZAVŘENO. Dobrých deset minut stojím před tou nenáviděnou cedulkou a pak se ve mě zrodí démon, jako to už několikrát udělal, a mám chuť vrazit přesto do bistra nebo aspoň všechno kolem rozdupat. Vyrážím na poštu a na pochůzky. Naschvál jdu kolem páté hodiny, kdy se uklízejí chodníky kolem domu pana Kratochvíla – v jeho okně svítí lampička a z kotoučového magnetáku zpívá radostným hlasem Karel Gott. Do okna se se mnou dívá ještě pár dalších lidí. Jsou rozrušení a dotčení. Chodí na chodníku po špičkách a já nemám odvahu se poušmat – byl bych snad ukamenován. Když už vcházím do ulice, kde je můj dům, všude jsou rozsvíceny lampičky a lucerny a v oknech jdou zaslechnout příbory a tiché hlasy lidí, kteří rozprávají. Dojdou domů, přečtu si ještě jednou noviny, ale pak je odložím, opřu se o opěradlo židle, až se prohne, přisunu si talíř se špekovými knedlíky a pomyslím si: „Vždyť tyto zprávy uvidím zase zítra.“

Už jste slyšel, Horáci, o tom cizinici, co přijel do města?

Horák: Jaký sakra cizinec? Co to breptáš, troubo?

Jack: Přijel v noci a ubytoval se v hotelu. A pokud by na snídani zamířil sem... (Vstoupí Jan.) ... už je tady!

Jan: Buďte všichni zdrávi! (Horák se znechuceně odvrátil.) Jednu sodovou vodu, barmane!

Horák: (pro sebe) Klatč, to je ale debil!

Jack: Jistě pane, jakpak jste se ráčil vyhajat?

Jan: Dík za optání, dobrý muži, spal jsem vskutku výtečně.

Horák: Smím se optat... váženého hosta... kam má namířeno?

Jan: Ale jistě! Mě samotného by to velmi zajímalo!

(Po chvíli)

Horák: Tak kam máte namířeno?

Jan: Jo já! Přijíždí do tohoto krásného městečka nabýt velkolepého dědictví po strýci. Jistě jste ho znal – měl tu kovárnou.

Horák: Snad ne starý kovář Wesson?

Jan: (Napije se, pak se zarazí a sklenku vylije na zem.) To není soudová voda!

Jack: (Přiříche ke sklence.) No, to není, no.

Horák: Každý malý fracek pozná, že to sakra je whisky!

Jan: (Zbožně) Ježíš, fuj!

Horák: Jakže, cizinče, vy sakra urážíte tento nápoj?

Jan: Nápoj? Proč je to nápoj? Vždyť co nápojem zveme, i močou zváno vonělo by stejně!

Jack: Có?

Horák: Whisky vy nazýváte močkou? Za to zaplatíte životem.

Vyzývám Vás na sakra souboj. Dnes přesně ve čtvrt na jednu na tomto místě!

Jan: No, tak tady, no.

Dějství druhé

(V saloonu Jack a Jan. Na scéně vpadně Polly.)

Polly: Ach proboha, cizinče, co se to povídá za strašné zvěsti. Že prý Vás Horák vyzval na souboj. Prosím řekněte, že to není pravda!

král lesa klára šenkyříková

Dražov je malá vesnička asi dvacet kilometrů od Karlových Varů. Dělí se na dvě půlky. Horní Dražov je vesnice asi z čtyřiceti chalup. Pak uzounká asfaltová silnice vede do údolí, které se nazývá Dolní Dražov.

Dolní Dražov má chaloupek asi třicet. Cesta pak vede pořád dolů z kopce k dalším chaloupkám, do kterých přijíždějí lidé na víkendy a prázdniny. Máme tam partu dětí, se kterou stavíme hráze, bunkry, lovíme ryby, šplháme po stromech a jezdíme na kolech. Užiji si s nimi spousty legrace. Jsem ale radší, když jsem v lese sama. Obzvlášť k večeru.

Ráda tam objevuji tenké potůčky, poslouchám šumění stromů a běhám po loukách, na kterých se v mírném vánku vlní vysoká tráva. Vždycky, když vejdu do lesa, první, co slyším, je ostré varování sojky. Její pronikavý hlas říká zvířatům, že se blíží největší nepřítel lesa – člověk.

Když se chci projít, musím vždy šlapat do kopce, jelikož je Dražov v údolí. Dnes už znám lesy, louky a stráň Dražova téměř z paměti. Hodně kopců, roklí a stromů má ode mne svůj název. Miluju západ slunce. Často k večeru vyšlápu na Holý vršek, a to pak vidím, jak velký, žhavý kotouč zapadá za vršky vzdálených hor. Pozoruju, jak rudne a jak kolem sebe rozohná krvavou záplavu barev. Nejdřív se jakoby opatrně dotkne země a pak už se noří čím dál více. Nakonec zmizí i poslední kousek slunce. Zbyde po něm jenom nebe, které je rudé v místech západu. Postupně tmavne a rudý nádech zrůžoví. Pak se pomaličku rozplyně. V tu dobu vychází z roklí a houštin srnky, srnci, laně a jeleni, aby se napásli. Jsou jich celá stáda. Z vysokého kopce vidím v houstnoucím šeru obrys elegantních zvířat, jak se pasou dole pode mnou na loukách.

To mě napadají různé pocity. Často se i modlím. Přemýšlím o přírodě, o slunci i o naší rodině a o Bohu.

Západ slunce mě prostě fascinuje...

Jednoho takového večera, když jsem opět pozorovala ohnivou kouli, jak se noří za vysoké hory, viděla jsem velice hezkou věc. Bylo to začátkem srpna. Přemýšlela jsem o tom, proč jsme stvořeni, když se ozvalo štěkání jelena docela nedaleko ode mne. Musím přiznat, že jsem se vylekala. Mám respekt před vysokými, hrdými zvířaty. Když je vidím na krátkou vzdálenost, vzbuzují ve mně úctu. Vím, že se bojí lidí. Já se bojím spíše jich. Pohled na tenké, ale silné nohy s tvrdými kopyty mě nutí k opatrnosti.

Tenkrát, když se ozval hlas krále lesa tak blízko, jsem raději vylezla na vysoký dub, který se tyčí sám na Holém vršku. Seděla jsem v koruně statného stromu. Začalo se stmívat. Kdesi v dálce

Jan: Baže, mé dítě. Není však proč mít obavy. Pokusím se toho zloducha co nejšetrněji oddělati, neboť se mi jeví být čubčím synem a zlosynem.

Jack: No, to von je, no.

Polly: Ale to nesmíte, cizinče. Pokud se s ním utkáte, zemřete!

Jan: Mýlíte se. On zemře, zatímco já právě naopak zůstanu živ.

Polly: Ach cizinče, nevystavujte se zbytečně nebezpečí. Miluji Vás. Pokud zemřete, zemřu.

Jack: No, taková vona je, no.

Jan: Vždy jsem si přál dostat příležitost, abych si mohl beztrestně trochu zastřílet. Neměl jsem doposud k tomu příležitost, neboť lidé, se kterými jsem se setkával, byli příliš pocitiví, než abych je mohl zprovoditi ze světa.

Polly: Jakže, Vy jste ještě nikdá nestřílel.

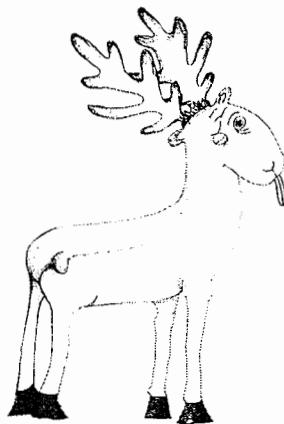
Jan: Ale jistě, jako malý chlapec. Co já se tenkrát nastřílel z praku na sousedovic tuleňe.

Polly: Ach, pistolníku! (Sesune se mu do náruče. Pak se ale vzpamatuje.) Ale přece je to příliš nebezpečné. Horác podvádí a je vše-

zaskřehotalo káně a pak opět zaštěkal jelen. Odpověděl mu mnohonásobný hlas zvířat. Nejspíše stáda.

Chvíli se nedělo nic. Pak jsem zaslechla pod sebou šustění trávy a měkké dopady nohou. Strnula jsem! Třeba je pod stromem nějaký tulák. Ani jsem nedutala. Pod dubem se ozývaly šouravé kroky. Odvážila jsem se pohlédnout dolů. V houstnoucí tmě jsem spatřila obrys statného zvířete. Obrovský jelen vyšel na palouček na vrcholu kopce. Teď jsem jasně viděla jeho nádherné tělo. Rozvětvené parohy se ostře rýsovaly proti tmavnoucímu obzoru. Zvedl svoji ušlechtilou hlavu a dlouze zaštěkal. Nečekaně blízko se ozvala odpověď.

Za chvíliku jsem už spatřila zvolna se pohybující stádo. Zastavilo se asi dvacet kroků ode mne. Musela jsem mít štěstí, protože mě nezavětrilo. Stádo mělo asi patnáct kusů. Zvířata se začala klidně popásat. Jelen, který tu byl jako první, byl na stráži. Chvílemi zvířata zašla až na deset kroků ode mne. Hrdlo jsem měla stažené. Seděla jsem na stromě jako přibitá. Začala jsem ale postupně zjišťovat nepohodlí svého sedu. Bála jsem se ale hnout. Do nohy mi začala vijízdat křeč. Chtěla jsem se ještě kochat pohledem na pasoucí se zvířata, ale nohu jsem uvolnila musela. Jakmile jsem se však pohnula, zvedl jelen ostrážitě hlavu. Krásná zvířata ztuhla a našpiciovala slechy. Pak se jelen dlouhými skoky rozběhl k lesu. To byl signál pro stádo. Všichni vyrazili za svým vůdcem. Vysoko se odráželi zadníma nohami. Vypadalo to, jako by se ani nedotýkali země. Vždycky se od ní jen lehce odrazili, jako by se o ni popálili. Za chvíliku všichni zmizeli v lese pod kopcem.

Byla už tma. Běžela jsem rychle domů, protože jsem se docela bála. Nikdy nezapomenu na krásná, ušlechtilá zvířata, která se pásala tak blízko. Ani na to, jak rychle se dokázali vytratit, když jejich vůdce zvěříl nebezpečí.

ho schopen. Přijďte mě raději navštívit a prohlédnout si mou sbírku kožešin. Mé iglú je nedaleko odsud.

Jan: Nemohu již ustoupit. Zabiju toho zákeřníka, jako že jsem Jan Dobroň.

Jack: No, to jste, no.

Dějství třetí

(Je přesně čtvrt na jednu. V saloonu Jan, Polly a Jack. Vstoupí Horác.)

Horác: Tak a teď Vám sakra zakroutím krkem.

Jack: Ještě se uvidí!

Horác: Počítám do tří. Až řeknu tři, dostanete šanci popovytáhnout zbraň z pouzdra, ale hned potom Vás sakra zmasakruju.

Polly: Myslí to vážně, cizinče, raději ustupte od toho nesmyslného souboje.

Horác: Tak ať to máme z krku: jedna... sakra... tři!

Jan: Zhyň, bídáku.

po plesu stanislav roup ežnický

* * *

V ulicích dávno už svítily lucerny
Do toho úplněk (Jak vždycky nádherný)
Chystám se na ples Obavy v duši
Tak ještě pindoura omýt A uši

* * *

Když jsem tě uviděl postávat u baru,
rázem jsem zapomněl na starou almaru,
co doma mě čeká po návratu z plesu,
hned za dveřma vyštěkne, co prej jí nesu!

Pomalu, rovzážně žvýkal jsem orbitku,
to proto, abych hned neslyšel: „Dobytka,
příště si alespoň vyčistí zuby,
táhne ti na dvacet a k tomu z huby.“

Už si tě odvádím na pánské záchody.
Tělem mi prochvívaj přípravné pochody.
Zkouším to popáté, pošesté... Už?
Proboha, kde ses tu...!? Vždyť ty seš muž!

* * *

Hudební společnost Česka a Moravy
Dotloukla rytmické hřebíky do hlavy
Když pak vše skončilo tállo se do bytu
Já táhl za ruku blondatou Lolitu

Ach její řadérka bolestně pučela
Hleděl jsem na ně a hlava mi hučela
Rád bych se dotýkal Ona však nechtěla
Pocitivě držela Ale mě od těla

(Vytasí kolt, leč rána nevyjde. Naopak z koltu Horáčova rána vyjde a Jan padá k zemi.)

Polly: Ach běda. Je mrtev. (Bere zbraň.) Zde je jakási cedulka. (Čte.) „Upozornění výrobce: před prvním použitím je nutno zbraň odšpuntovat a zásobník zásobiti střelivem.“

Jack: No, to je, no.

Horák: Uznej, barmane, že to byl sakra trouba.

Polly: Ach dědečku, zastaň se toho nebohého, nevinného, mlého a laskavého, ačkoliv už mrtvého cizince!

Jack: Hrozně mě to mrzí, Horáci, ale nemohu s Vámi tak úplně souhlasit.

Horák: Tak to sis, barmane, zapřeháněl naposledy.

(Chápe se zbraně, Jack ale též. Dříve než Horák zamíří, je zastřelen a padá k zemi.)

Jack: To jsem si ale sakra zapřeháněl.

Polly: (sklánějíc se nad mrtvým tělem Janovým) Podívej, dědečku. Zde v levé nosní dírce!

Jack: Co?

Království za koně Království za koit
Proč moje Lolita ne a ne dovolit
Proč moje Lolita ne a ne lásku dát
Ze stromu poznání hltavě ochutnat

Nic z toho nebude Odcházím zklamaně
Zkroušeně tisknu si svůj nástroj do dlaně
Naposled obnažen vyrážím k útoku
Útok však ztroskotal atakem rozkroku

Lolitě u nohou svýjm se bolestí
Kterážto znáte to nic moc už nevěstí
Zapnu si poklopeč Pospravím habitus
Nechci už Lolitu natožpak koitus

* * *

Do zvuků Žáhy se svýjely dívenky
A s nimi mládenci v nečestné křeči
Obratně vsoukal jsem košili za trenky
I mně se najednou zachtělo křepčit

Davem jsem pádloval až k nohám frontmana
Skákaje volaje rukama hroze
Pak jsem ji uviděl Femme fatale bez jména
V tu ránu strnul jsem v příjičné póze

Už bych si nevzpomněl kdy Žáha dohrála
Už bych si nevzpomněl kdy rána padla
Modřina na oku výsměšně modrala
Nade mnou v přítmí se skláněla Madla

* * *

Už se to kutálí Už se to veze
Máte to radší s anebo beze
Zeptal se Kristýnky po ránu pán
Divně se usmíval s kabátem dokořán

Polly: Mexický čtvrtidolar velikosti mrožího klu. Ach jak dobré je mi toto mateřské znaménko známé. Jak často jsem jej vídal, když si chrápal, až se tajga zelenala. Vždyť to jeho znaménko je úplně stejně jako to tvoje.

Jack: Byli jsme tedy bratry!

Polly: Ach bratře mého milovaného, ačkoliv už mrtvého cizince. Obejmi mě, velkolepý mstiteli bezpráví. A pověz mi: staneš se mým manželem, tak jak jsme to plánovali s tvým bratrem, dokud byl ještě naživu?

Jack: A nevadí, že jsem tvůj sakra dědeček?

Polly: No, to vadí, no.

Poznámka literárněvědná: Western je odrůda dobrodružné literatury, vyznačující se fabulačními schématy se silně zdůrazněným dramatickým konfliktem boje-dobra a zla, stereotypními epizodami a scenériji podtrhující drsnost přírody i životního prostředí. Rozlišuje se tři základní typy: cooperovský (historicky věrný), mayovský (fiktivní a senzacechtivý) a parodický.

návrhem – „no, snad ještě do statečný“.

Diváci maturitní zkoušky (většinou budoucí zkoušení) by měli svým chováním nenápadně naznačovat, že důležitý je ten zkoušený a ne oni sami v roli diváka. To se nejlépe dělá tak, že se divák snaží neupoutat žádnou pozornost – nevhází do místnosti během zkoušení (to vždy vyvolá pozornost), nemluví při zkoušení a styl jeho oblečení se limitně málo odlišuje od ostatních lidí v místnosti (kromě toho, že jiný typ oblečení taky vyvolává pozornost, je to vůči zkoušenému trochu urážlivé).

Rád bych se dožil toho, že tato základní pravidla nebude profesorstvo muset vyvěšovat písemně a vymáhat jejich plnění, ale budou brána jako automatická.

3) Zkušební komise a její hlasování (tato část je výkladová a nementorská).

Za šest maturit v pozici učitele jsem učinil některá pozorování. Zbytek jsem vyčetl z vyhlášky. Takže:

Maturitní zkušební komise je pětičlenná. Má tři stálé členy – předsedu, místopředsedu, třídního a dva členy, kteří se střídají předmět od předmětu – zkoušejícího a předsedícího.

Předseda komise je jmenován Školským úřadem z jiné školy, aby celá věc proběhla regulérně. Na některých školách taky předseda skutečně musí aktivně zasahovat, aby bránil zavilým domácím pedagogům v terorizování studentstva a v projevech očividných osobních antipatií. Jindy zase předseda působí jako státem posvěcená kontrola kvality, neboť „tohle rozhodně nebylo na jedničku“. (Jistě chápete, že ani jeden z modelů se neděje na PORGu, neboť naše náročná škola známkuje tak o stupeň přísněji než jinde, ale na druhou stranu je závllost profesorů velice slabá.) Obvykle je však předsedou

dobrosrdečná dáma středního věku, která se do ničeho moc neplete a hlídá si formuláře, za které je zodpovědná. Tento typ předsednického chování pořádající školy často podporují dvěma základními technikami a sice: bohatostí a umětěním květiny zdobící zkušební stůl (předsedkyně takřka nic nevidí a přes hustou vegetaci ani neslyší, nemá se tedy moc k čemu vyjadřovat) a dále tzv. maturitním bufetem, kam je přísná předsedkyně zvána v klíčových okamžicích (např. do zkušební místnosti právě vkročil známý repetent, jehož by škola již ráda viděla s dostatečnou za branami ústavu; případně nejoblíbenější premiantka se zamotala do logaritmické rovnice a předsedkyně zpoza květiny začala nebezpečně nakukovat na tabuli). Pozvání do bufetu v klíčovém okamžiku je velmi delikátní záležitostí, a proto ho provádějí pouze ti nejzkušenější a nejváženější z pořádajícího ústavu (doyen sboru, místopředseda komise, ředitel nebo v nejhorším případě i třídní, pokud je šarmantním společníkem a předsedou je žena).

I zde však musím konstatovat, že tyto praktiky nejsou na naší škole dovedeny do takové dokonalosti jako jinde.

Ostatní členy komise jmenuje ředitel pořádající školy z řad vlastních pedagogů, případně externích odborníků. Místopředsedou je zpravidla zkušený člen pořádajícího sboru (názorný prototypem byl letos prof. Rufer), jehož role spočívá v tom, že musí vědět všechny formální záležitosti přesněji a lépe než předseda komise, znát maturanty a tak nějak garantovat, že „ty maturity dobře dopadnou“. Proto je vybírána vždy velmi kvalitní člen sboru. Dotyčný však zpravidla nebere svou (čestnou) funkci jako vyznamenání a na jménování reaguje ironickými komentáři na adresu ředitele. (Např. „Tos mi udělal radost.“,

„Dyt jsem byl loni.“ a podobně.) Posledním stálým členem komise je třídní, jehož role je o něco snadnější. Očekává se od něj zejména neuvěřitelná dobrota a blahosklonnost. Tyto se nejsilněji projevují při hlasování o známkách zvláštním typem chování, které by matematik moohl označit výrazem „zaokrouhlování na celá čísla směrem dolů“. Třídní ženy požívajík tomuto účelu srdecerné výstupy, kterými odvádějí pozornost od faktu, že student níc neuměl, na zcela irrelevantní téma. Takovým tématem jsou často rodinné poměry zkoušeného („sám se stará o pět sourozenců, otec je alkoholik a matka nezvěstná...“), příp. školní úspěchy studenta („Byla tak vynerována, přitom je to vynikající žačka, od prímy měla průměr 1,234523 periodických, no užnejte...“).

Třídní muži volí často méně emocionální postupy, jako například postup zvaný „Minus 1,5“ (ryzí abstrakce). Spočívá v tom, že třídní nenavrhuje zkoušenému, který je zralý na pět a možná s přimhouřením očí na čtyři, čtyřku (minus 0,5), ale rovnou trojku (minus 1,5). Klasická strategie je hned na začátku hodnocení převzít iniciativu a zahlaholit: „No teda, ten Karel mě mile překvapil, že se ti naučí na trojku, to bych neřek. Já vím, ty ho nemáš moc rád, je to trošku lajdák, ale...“ Zkušející, který právě svádí boj se svým svědomím („Dyt tomu Karlovi tou pětkou třeba zničím život“), je rázem zcela rozhozen. Reaguje okamžitě, např.: „To nemyslím vážně! Víš za co dívám trojky a...“ Nicméně celá debata je již posunuta někam jinam a hlasování končí zpravidla humánní čtyřkou.

V této souvislosti je důležité vědět, že stálí členové komise pochopitelně nemají aprobaci na všechny existující předměty, což znamená, že tak 2–3 hlasující členové komise obvykle vůbec nemají potuchy, o čem se právě hovoří.

Obměňovaní členové komise jsou zkoušející (zpravidla vyučující předmětu) a předsedící (zpravidla odborný kolega zkoušejícího). Na menších školách, jako je ta naše, vykonává funkci předsedícího alespoň někdo, kdo má ke zkoušenému předmětu blízko. Např. na biologii někdo, kdo má za ženubioložku, na latinu bývalý student teologie atd. Ačkoli to dle vyhlášky není nutné, pozve se občas jako předsedící vyložený odborník z praxe (např. letos Dr. Mištinová na španělštinu, nebo aby španělštině rozuměla jen zkoušející, bylo by již poněkud trapné).

Předsedící je pro studenta nejrůznějším členem komise, neboť se celou dobu strašlivě nudí (i když pořád méně než stálí členové komise), a proto občas položí pro své rozptýlení maturantovi otázku. To je pro maturanta, který již deset minut něco drmolil, velmi ošemetná situace, neboť, ač otázka není obvykle nijak těžká, maturant není schopen odpovědi. Důvodem je moment překvapení a triviální odlišnosti v pojetí zkoušejícího a předsedícího. Například zkoušející matikář celých osm let říkal studentům, aby zlomek *upravili*. Předsedící však maturantovi dobrácky poradí, aby výsledný zlomek ještě *zkrátil*. Vynervaný maturant začne horečně pátrat v paměti, nakonec zlomek třikrát zderívuje, pak se pokusí najít inflexní bod a z primitivního příkladu je rázem velká věda. Jednička v háji.

Zkoušející je nejvariabilnější část komise, proto se nedá obecně charakterizovat. Obecně však platí, že největší morousové a protivové, ze kterých maturant nespí již v říjnu, se u maturity mění na velmi příjemně bytosti. Nao-pak „hodný“ učitelé u maturity obvykle nemile překvapí.

Přeji všem hezkou školu v přírodě.

Václav Klaus

Upřímně se tímto omlouvám všem čtenářům PORGazeenu 23 a především paní profesorce Kunstové za trapnou chybu, k níž došlo patrně při přepisu originálu mého příspěvku do reportáže z gymnázia Nad Alejí.

V textu se na straně 20 píše: „....Nevydržel jsem ale, když kanorka popsala operaci Weserübung jako Dánskou snahu získat potraviny...“. Dále píše, že toto tvrzení vedlo k mému zásahu do

výuky. Tiskářský šotek patrně přehodil páár slov, jelikož původně měla věta znít takto: „....Ale nevydržel jsem označení důvodu operace Weserübung jako (německou) potřebu získání potravinových zásob Dánska...“ Tak měla znít tato pasáž a já se ještě jednou omlouvám všem čtenářům, že jsem je uvedl v omyl. O největší odpustění prosím paní profesorku Kunstovou.

Eduard Hulicius

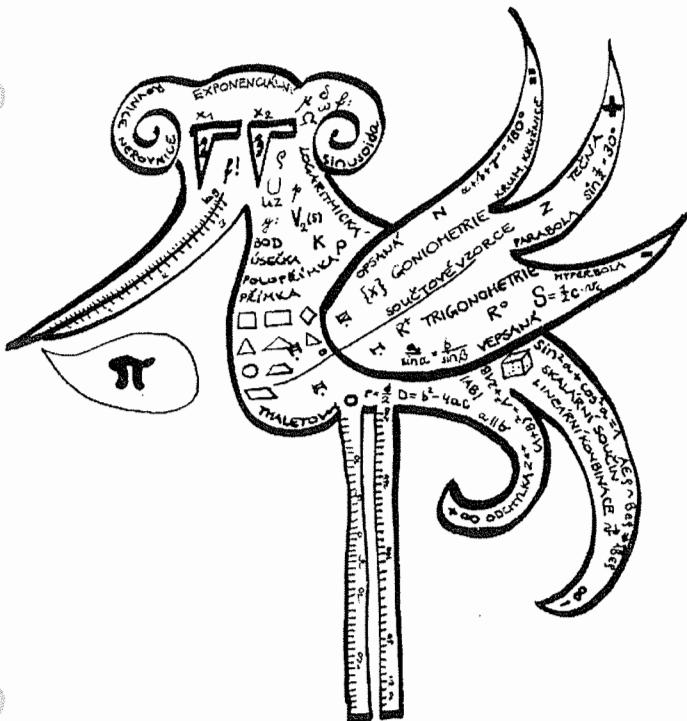
protože je k ničemu?

Chtěl bych poděkovat panu Hulicovi za jeho článek o matematice, který byl v mnohém poučný jako názor „z druhého břehu“ a v něčem mě snad i přesvědčil. Ocenil jsem také, že nechal otevřenou otázkou matematiky jako možného pouhého výtvoru lidské mysli. V jeho závěru („P. S.“) jsem snad alespoň trochu dostal za pravdu.

V PORGazeenu 23 se ale objevily i další články, které mi daly nový impuls k přemýšlení o této problematice. Když

jsem psal svůj provokativní článek, čekal jsem, že se ozve někdo z druhé strany, kdo k tomu prostě nemůže mlčet. Byli to hlavně Jonathan a p. prof. Boris Kubíček.

Po přečtení článků této autorů mě zaujala jistá dosebez-ahleděnost obhájců matematiky: „Některé přírodní jevy (...) se nedají popsat jinak než matematickým vztahem.“ Jistěže dají, a to, že to matematici neumějí, přece neznamená, že to NEJDE!

Všichni obhájci mají také pravdu, hovoří-li například o odvozování obecných principů, potřebě racionálního a přesného uvažování. Zde jde trochu o neshodu ve vymezení pojmu **matematika** – pojmenování matematika u Jona-thana, pana profesora Kubíčka

titana, pán profesora Kubická i pana Hulicia zahrnuje i veškeré logické, racionální abstraktní uvažování vůbec, jejichž potřebnost a užitečnost jsem nikdy nechtěl zpochybňit. Jsem ale přesvědčen, že tohoto jsem schopen i bez matematiky, že neexistují důkazy, že by vyučováním matematiky nějak výrazně bystřilo racionální způsob uvažování. Já jsem schopen (snad aspoň občas) uvažovat racionálně i bez

oněch čtyř (v nižších ročnících dokonce pěti) hodin týdně, které by bylo možno z časné nahradit např. dalším cizím jazykem. Pan profesor Kubíček si sice myslí, že matematika má na odvozování obecných vztahů a abstraktní uvažování copyright: „Možná že někdo namítne, že podobně cesty může protáhnout i do jiných předmětů. Pak mu ale (...) musím odpovědět, že to bude už je hluboký omyl.“ Já si myslím opak. Nelíbí se mi, že jsem nucen na to jít právě přes matematiku, která mi dělá potíže, když existuje tolik dalších cest. Troufám si také tvrdit, že na naše gymnázium patřím (navzdory Jonathanovým pochybám) také

proto, že mi nestačí se při studiu zeměpisu a chemie naučit z paměti jen počet obyvatel USA (275 000 000) nebo protonové číslo gadolinia (64) a chci se dozvědět hlavně jiné souvislosti (všimněte si také Jonathanova vidění ostatních předmětů – ienom samá čísla).

V článku Jana Sokola z 21. 5. 1999 „Co by všechno měli znát a možná neznají dnešní maturanti“ jsem nalezl oporu – autor se v něm také pozastavuje nad nadměrností matematiky, která „rozděluje středoškolské studenty na nepatrné promile budoucích maturantů“ a drtivou většinu znechucených, kteří mohou jen skřípat zuby při šrocení se složitých postupů.

Jonathan se také pozastavuje nad tím, že filosofie, která se snaží odpovídat na některé důležité životní otázky, nepatří do běžně vyučovaných předmětů. I já bych uvítal její zavedení jako běžného vyučovacího předmětu. Ha, další užitečnější náhrada za aspoň část matematických hodin!

... a vždy, když ve svých úvahách vystupují do vyšších sfér, kde o člověka ani nezavadíme, první čeho se zbavují jako přebytečného břemene, je upravování výrazů, počítání kvadratických rovnic s jednou nebo dvěma neznámými, goniometrické funkce, logaritmy... FUJI

Ondřej Hojda

matematika = jednoznačně zhoubá lidstva

Článek O. H. jsem pobaveně přečetl jako roztomilou provokaci člověka „mé krevní skupiny“, kterého matematika neba-vila a jehož schopnost abstraktního myšlení je téměř nulová. Ovšem furórské tažení hned čtyř rozumbradů proti nebohému autorovi (kde je nějaká redakční využitost?!) mě popíchla, abych se (obdobně jako E. H. starší – poprvé, nebo podruhé?, ani to nedokážu vy-počítat) zapojil do plodné diskuze na závažné téma.

1) Matematika je možná božská věda, ale podobně jako jablko utržené ze stromu poznání přináší jen vyhnání

z ráje; pěkně děkuji všem těm matematikům a fyzikům jako byl Decartes (za rozdvojení evropské mysli), Einsteinovi a spol. (za atomové dárky). Ať si je strčí....

2) Matematika jako „padlá“ věda slouží d'áblu a má dnes jediné poslání: odvést lidstvo od Boha a ujařít ho! Každý si má pěkně spočítat, že je dobré neprotivit se výuce d'ábelšké vědy a jen kalkulovat jak, kdy a co ukrást, aby z toho nebyl malér. Že matematika vede jen k chomoutu, ale kupodivu ani ke slávě, ani k výsluní, ani k opravdovým penžům a neomezené moci, o tom vypovídá...

dají příklady: Chaplin, Picasso, Beatles, Havel, Lenin, Stalin, Hitler, klan Kennedyů a mnohé další. Historií není známo, že by se nějaký matematik domohl mudrováním nad hyperbolami podobné slávy či postavení, natož zajištění (leda Archimédes smrtí).

3) Idealisté typu B. K. mohou namítnout, že o to přece nejdě! „Důležitější“ než nějaké vnější postavení v tomto podivném světě je přemýšlení nad matematickými rovnici- mi a jejich krásou. Také je třeba posunovat naše poznání a další kecy. Stejným právem pak nechť je povinná výuka a matu-

rita z hudby, malování, básnění, filozofie – ty jistě zušlechtují mysl i lidstvo víc než klo-toidy. Že na to nemají lidé většinou vlohy? Nevadí! Příslušníci matematického Bratrstva kočicí pracky stejně prosadí, ať se všichni povinně moří funkcemi a limitami. Ďábel triumfuje!

L. H. starší

P. S. Přece jen! Pokud budou ty funkce výnosné (například taková funkce ministra), možná se dám přesvědčit, že k něčemu jsou. Až zase matematik V. K. zvýší školné, budu na to mít.

homeless mit uns III.

image je na nic – poslouchej svůj hlad!

Noví somráci v síni slávy, červen 99:

Mari & Mary – primánka a kvartánka, sympatické představitelky mladé somr generace na škole. Než si koupíte tatranku v čajovně, koukněte obezřetně kolem sebe, nejste-li v dostřelu Mari/y!

Eva Šťastná, Silvestr Špaček a jejich kocour – dobré výsledky zejména v somru cigaret, kaviáru (!) (donor: Balcar, akceptor: Eva) a drobných penžních částek. Kocour má prý velmi drzý somr-styl.

Bety, Majda Kalousová, Magda Singerová – neváhaly využít maturitní občerstvení. V tomto směru mají už maturu dobře nacvičenou.

Ondřej Zátka – „hejplís“ od něj slyším každou chvíli. Také složil jazzovou somráckou píseň a v neposlední řadě je šéfem PORGazeenu, který somruje už třetím rokem u

Open Society (děkujeme).
Kouzlo homelessáka: domovnedomov

Správný shaolinský mnich má být v každém okamžiku svého života připraven zemřít. Zároveň má jeho život být plnohodnotný a prospěšný. Jak to souvisí s bezdomovci? Pro ty

může plynout buď z jeho neustálé nespokojenosti (špatný santus a somr), nebo naopak z vášně po poznávání a cestování. Bydlí, cestuje i somruje na vlastní pěst. Tímto druhem bezdomovce se můžete lehce stát o prázdninách, když cestujete stopem, přijdete o prachy a nenajdete cíl své cesty (znáte to).

bezdomovci se mohou bohužel objevovat kriminální živly.

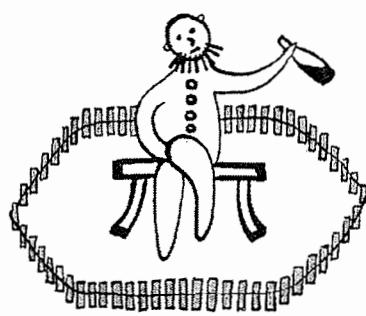
- c) **sensei** (jap. učitel, mistr) – tvorí zmíněnou paralelu k buddhistickému mistrovi, můžeme u něj nalézt i prvky křesťanského poustevníka. Cílem každého bezdomovce je stát se senseiem. Pravému mistrovi nezáleží na image, čímž paradoxně homelessákou vizáž získá. Rozvážně a pomalu se přesouvá po městě, bydlí tu pod mostem, tu na zastávce tramvaje, v parku. Je zpravidla nositelem mistrovských stupňů v somru (viz Homeless mit uns v Pzeenu 22). Dovolím si s úctou jednoho jmenovat. Povídá se, že se jmenuje Karel (já osobně jsem s ním nikdy nemluvil) a proslavil se tím, že celou loňskou i letošní zimu přespával na autobusové zastávce (!) Vychovatelná blízko Bulovky (zachumlán pouze do těžkého kabátu). Letos v květnu si pořídil malého psa. Na tuto dvojici můžete v Kobylisích a v Libni snadno narazit.
- b) typ **usedlý** – má svůj pevný somrácko-santusácký rajón, zná kolegy v okolí, bydlí často s partou. Nejobvyklejší věková kategorie je 30–50 let. Stěhuje se pouze v naléhavých případech, a to zpravidla v rámci svého revíru. Veřejnosti nejznámější jsou především obyvatelé nádraží a vysílených domů (v tom druhém případě to už na hranici homelessství). Mezi takovýmito
- d) druhem v Čechách zatím velmi vzácným je **rodina** – u nás se v této formě vyskytuje snad jen cizinci. Tvoří ji otec a matka typu b a samozřejmě co nejvíce dětí.

přece platí totéž, co se týče jejich příbytků. Správný homeless přijímá ztrátu střechy nad hlavou s klidem a téměř spokojeně. V duchu už si totiž rozmyslí nové, zaručeně lepší hnizdečko. (Vidíte tu spojitost s převtělováním?) Podle přístupu k ubytování můžeme rozpoznat několik homelessákých typů:

a) typ **stěhovavý, kočovný** – často a bez závažných příčin přesouvá své působiště. Většinou se o něm dá říct, že za sebou ještě nemá dlouhou homeless kariéru. Stěhovavost

b) typ **usedlý** – má svůj pevný somrácko-santusácký rajón, zná kolegy v okolí, bydlí často s partou. Nejobvyklejší věková kategorie je 30–50 let. Stěhuje se pouze v naléhavých případech, a to zpravidla v rámci svého revíru. Veřejnosti nejznámější jsou především obyvatelé nádraží a vysílených domů (v tom druhém případě to už na hranici homelessství). Mezi takovýmito

S heslem „Ve žravém těle žravý duch“ se loučí

Michal Doležal

praha a já

Praha je město mého taty, mých kořenů a kus mě samotné. Tak jsem ji znala a měla ji v představách. Ale z „té“ Prahy se pomaličku stala „moje“ Praha, město, kde už stačí jen být a chodit: Hradčany, Vyšehrad, Vltava, kavárna Slavie, Konvikt. Cítit atmosféru, romantiku, poesii a možná vzrušení, jako by Praha byla celý svět. A'dam (Amsterdam – pozn. red.) je město práce – pracovat, plánovat, spéchat. Praha je město života – žít a užívat. A Pražané žijí rádi (co nejmíň práce a co nejvíce peněz).

Ted', když přídu do Smeček a vyběhnou po schodech do třetího patra, kde na mě veliký bílý Alf skočí, sotva udýchaná otevřu dveře, cítím se doma. Možná poprvé v životě si můžu říkat, že se někde cítím „doma“.

První den na PORGu: přezouvat se a chodit v hnusných pantoflích? I já jsem v nich musela běhat školní chodbou a poslouchat ten odporný zvuk pleskání gumy o podlahu, který vydávají při každém kroku. Ale po týdnu jsem ty pantofle vyměnila za sportovní boty a po druhém týdnu za boty letní. Třetí týden už bylo léto, a tak už jsem se ani neprezouvala. Tohle přezouvání bylo pro mě něco nového (to víte, my v civilizovaných zemích takovéhle perverzní zvyky nemáme).

Ale nebyla to jediná věc, která pro mě byla nová. Spíš by se dalo říct, že pro mě bylo na PORGu nové skoro všechno.

Jak mi psal Vojta, moje třída,

„kvinta“, má ráda hard rock, a proto nebyl žádný problém ji najít. Stačilo jen následovat rachot Metallica, který se linul po chodbě.

„Lidé jsou tady moc hodní,“ psala jsem všem domů po Internetu, kde jsem podle pana Klause trávila většinu svého času „psát boyfriendovi v Mexiku“. Nicméně to, že všichni byli hodní, byla pravda, i když mi chvíli trvalo, než jsem pochopila když „místních intelektuálů“: nebylo důležité, jak vypadáš, diskotéka byla tabu. Mluvilo se o literatuře, politice a o tom, „co se děje ve světě“, což je první otázka, kterou pan Klaus po kládá na začátku každé hodiny zeměpisu. Někdy jsem se vážně cítila jako „hloupá blondý-

na“. V české literatuře jsem se nevysnala. (Ted' už je to trochu lepší; četla jsem Babičku – čímž se teď všude chlubím, že už jsem ta „správná Čecha“ – a Báječná léta pod psa.)

Jenže problém nebyl jenom to, že jsem se „nevysnala“. Byla jsem vždycky zvyklá mluvit o svém životě, svých pocitech, svých dojmech, o svém světě. Rychle jsem však pocitila, že o tom se tady moc nemluví. Spíš se v hospodě vypráví vtipy a probírá politika. A ve dvě v noci se mí přátelé mění na premiéry a prezidenty; „řeší svět“. Ale proč jenom v tomhle malém zakouřeném světě? Proč se nezvednou a nejdou to, co se jim nelší, vážně změnit? Proč se o tom jen bavit? Proč se chovat jako

oběť? Proč, proč? Výsledek komunismu? To jsou otázky, na něž jsem zatím nenašla odpověď, s jakou bych se smířila. Možná taková odpověď ani neexistuje.

Ale Praha a ten čas, co jsem tady žila, mi vždycky budou asociovat spokojenosť. Jasně že jsem se někdy cítila strašně samotná, nepochopená a smutná, ale aspoň jsem cítila, že žiju. Všechno, co jsem dělala, jsem dělala proto, že jsem to dělat chtěla. Být svobodná, mít možnost vybrat si to, co mi v tu chvíli příde nejlepší, poučit se ze svých chyb. A hlavně poznat kus sebe. To všechno mi Praha nabídla a já děkuju všem, že jsem měla tuto možnost.

Moira

Oficiální omluva (stylistické cvičení)

V hlubokém předklonu, bije hlavou o zem a jsa uzarděn až za ušima se tímto co nejupřímněji omlouvám panu profesoru Martinu Valáškovi za to, že jsem se dne 15. 6. t. r., veden hříšnou touhou světského požitkářství, odvážil vztáhnout ruku na jeho vznesený zmrzlínový kornout, který jsem dokonce neváhal otevřít, ba co víc, poskrvit jej svým nečistým a nehodným chrupem, jímž jsem z něj odlopl část jeho sametové, čokoládovo-smetanové matérie polévané hořkou čokoládou a sypané mletými lískovými oříšky. Abych alespoň v nepatrné míře odčinil svou nebetyčnou vinu, a mohl si tak zachovat byť jen krupěj naděje, že má duše nepropadne peklu, složil jsem následující kajícné pětiverši, jímž prosím o odpuš-

tění vás všechny, kteří jste bez viny, zejména pak váženého pana profesora Martina Valáška, doufaje, že vaše shovívavost mi snad přilepší v mém smrtelném hřichu.

Prosím, prosím,
smutně koukám,
odpustte mi mou vinu,
že jsem v mlsu touze snědl
Valáškovi zmrzlinu.

Ondřej Zátká

PORG v historických pramenech

aneb Historie a fabulace pro příznivce PORGu

Plánované tematické zaměření tohoto speciálního čísla mne přimělo, abych se zaměřil na publikace, které by mohly napovědět cosi o kořenech rituálů uváděných do dospělosti. Opustil jsem tedy zteřelé svitky ság a věnoval se literatuře sekundární.

V jedné z biblí socioantropologů, v Zlaté ratolesti sira Jamese George Frazera, lze na straně 415 (vydání Odeonu z roku 1977) nalézt popis zajímavého obřadu jistého pobaltského kmene. Sir Frazer situuje tento kmen do dnešní Litvy a Kaliningradské oblasti, jeho jméno Perggaziusové však evokuje (staro)prusko-litevský původ.

Podle všech znaků tento malý, sveřepý a tajemný kmen (o němž se v „Ratlesti“ psí pouze na zmíněném místě; žádnou zmínu čtenář nenajde v Dějinách pobaltských zemí Luboše Ševce vydané v Nakladatelství Lidových Novin, nicméně krátkou noticku o Porhiuzusech lze vypátrat v knize Vikingové – Sága tří staletí Johannaese Brensteda) prováděl okolo roku 1000 našeho letopočtu (a patrně i dluho v minulosti) atypický iniciační obřad, o němž se zachovalo několik zajímavých svědectví. Tento obřad má společně jisté znaky s rituály indiánů severoamerických prérií, jeho původ však lze nalézt i v hornoegyptské mytologii dynastie Rha.

Nyní však již k samotnému obřadu. Významným prvkem bylo vždy získání cizinců, tedy lidí, kteří s kmenem neměli zhola nic společného. Takřka nevyschájícím zdrojem byli buď kupci, kteří pravidelně zavítali na pobřeží baltského moře, aby směnili sůl a jantar za kovy, látky a luxusní zboží, nebo trosečníci. Jelikož se kupčíci začali v průběhu desetiletí

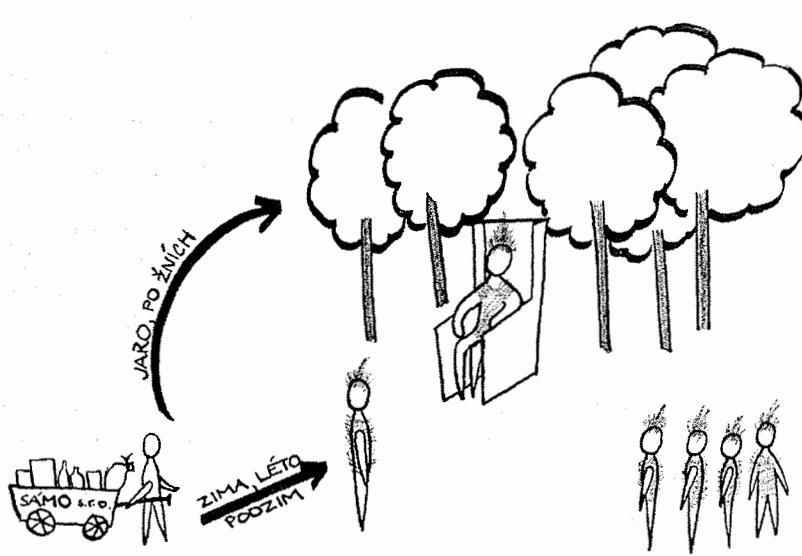
v určitých ročních obdobích území Perggaziusu pečlivě vyhýbat, stali se trosečníci, jejichž lodě se rozbily o důmyslně přistřílené jantarové útesy, významnou součástí rituálu. Byl-li tedy lapen cizí nebožák, mohl začít samotný obřad. Je zajímavé, že se jej podle všeho účastníci mladí muži i ženy; život v drsných pralesích si patrně žádal zrovнопrávně. Skupina mládeže byla shromážděna v posvátném háji (lingvisticky nejasné, patrně Muturutuniu(s)) a pak byli voláni jednotlivci před stolicí, na níž seděl zajatec ve speciálním hávu ze slámy a sledích šupin. Tento háv na sobě měli ostatně v tuto chvíli všichni členové kmene s výjimkou kojících matek a dětí do dvou let. Trosečník či kupec měl jasné úkol. Po-kládat po nevymezený čas mladému příslušníku kmene otázky. Přitom musel velmi vážit slova, jelikož striktní pravidla určovala tazači smrt v případě, že otázky budou příliš těžké. Tentýž ortel jej však čekal v případě, že byly příliš lehké, tehdy by se však přidal ještě kombinované mučení a týrání. Pokud kladl „správné“ otázky a neuspokojil tázany, odložil se celý obřad na dobu po žnách. Tazatel byl zatím v zemljance živený pouze řepou a deštovou vodou (pokud zrovna pršelo a padařepa), tazač zpytoval své svědomí v odloučenosti od ostatních. Pokud se výjimečně setkal zajatcův úkol s všeobecným porozuměním, byl zajatec ušetřen katovské sekery a zůstal v zajetí pro obřad příštího roku. Některým šťastlivcům se podařilo obelstít své věznitele (možná jim pomohla náklonnost šťastných mladých Perggaziusu) a uprchnout. Od několika těchto šťastlivců známe poměrně dobře onen tajuplný obřad. Ať již to jsou vikingští námořníci, díky nimž se Porhiu-

zusové dostali do „Ságy tří staletí“, nebo kupci, kteří vyprávěli své příhody vzdáleným mnichům křesťanského jihu a západu. Právě od jednoho tohoto zapisovatele příhod, jakéhož Gerharda z Magdeburgu, máme již z poloviny desátého století domněnky o starořímském původu Litevců. Tyto domněnky ožily o několik set let později v renesanční Litvě. Michalon Lithuanus tehdy dokonce napsal spis De mortibus tartarorum, Litvanorum, Moschorum, v němž vyjádřil tehdy oblíbenou teorii o národních kořenech sahajících k Romulovi. Tzv. „římská teorie“ byla poměrně rozšířena i díky určité podobnosti latiny a litevštiny. Více k tomuto tématu v Dějinách pobaltských zemí na str. 73.

Asi nejznámější obětí rituálu se stal sv. Vojtěch, o němž posmrtně vytvořená legenda tvrdí, že byl zabit kvůli intolerantnímu postoji vůči jakémusi posvátnému háji neznámého pohanského kmene. Je pravděpodobnější, že Vojtěch se naopak snažil tomuto remízku vyhnout, nebo kladl příliš těžké otázky z oboru společenských věd. První varianta se zdá přece jenom reálnější při pohledu na Hnězdenký pohár s vyobrazením světcovy smrti. V pozadí vidíme připravenou skupinu mládeže, světec je popravován v běžném šatě, nikoli v obřadní slámovině. Žel, nám není dáno poohlít tuto roušku tajemné minulosti a musíme se spokojit s dohady.

Asi největší škodou je však (kromě pravděpodobného vybití Perggaziusu křížáky) vrozený egoismus našich jediných informátorů, uprchlých zajatců kmene. Díky jejich upřednostňování vlastní osoby sice poměrně dobře víme, jak vypadal samotný rituál, ostatní zvyky a vůbec život svérázného kmene je však zahalen tajemstvím. Jediné, co alespoň tušíme, je existence jednoho božstva. Oproti běžným pohanským modlám Rygevitovi (atributy: 3 obličeje, vlaštovčí hnězda pod vousy, osm mečů), Svantovítovi (atributy: 4 obličeje, 1 meč, roh, praporec, bělouš) či Porevítovi (1 obličeje, zlatý štít) vzývali Perggaziusové fetiš Klasovít (atributy: 2 obličeje, brk (?), 160 mečů, vždy síf). Dřevěné modly tohoto božstva se nacházely na nejpřednějších místech vsí a nechyběly ani při rituálu, jež sem se pro vás pokoušel odhalit.

Eduard Hulicius

¹ pozn. red.: Toto číslo mělo být původně monatematické – mělo se zabývat maturitami. Pro nedostatek maturitních příspěvků a nápadu jsme však od tohoto záměru nakonec upustili.

english school in nature?

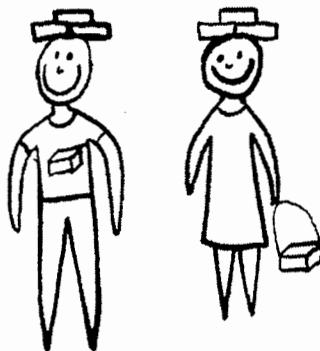
How lucky you all are to be going off to Nature! To go rambling across the Bohemian steppe with a packed lunch and a tame Professor! In England its impossible to walk ten yards across the countryside without being shot at by a crazed farmer, savaged by his dogs, or taken to court by some landowner for TRESPASSING!

To show you how lucky you are here are the alternative „School Trips“ announced on my school noticeboard back in the year of my „Maturita“ (1977):

ST. BARBAROSSA OFFICIAL SCHOOL NOTICEBOARD (DANGER: HIGH VOLTAGE)

1 – Tour of Grimsby Brick Factory.

Come and watch the exciting process of brick-making at Grimsby's historic brick-making factory. (Protective clothing not provided.)

2 – Tour of Motorway Service Stations.

Visit the north of England's historic service stations. Meat-pie eating contest. Fish & Chip tossing. Throwing up in the toilet.

anglická škola v přírodě?

Jak šťastní jste vy všichni, když jdete ven do Přírody! Toulat se českou stepí se zabaleným obědem a obdělávaným Profesorem! V zemi Engů je nemožné jít deset yardů venkovskou přírodou, aniž byste byli zastřeleni šíleným farmářem, pokousáni a podupáni jeho psy nebo hnáni před soud nějakým pozemkovým vlastníkem kvůli PŘEKRAČOVÁNÍ!

Abych vám ukázal jak šťastní tady jste, je zde výběr „Školních výletů“ vyvěšený na nástěnce mé školy v roce mého „Leaving Examination“ (1977):

1 – Cesta do Grimsbyjské cihelny.

Přijďte a vizte vzrušující proces pálení cihel v Grimsbyjské historické cihelně (ochranné oblečení nezajištěno).

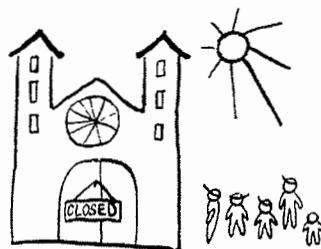
2 – Cesta po silničních benzínkách.

Navštivte severoanglické historické benzín-

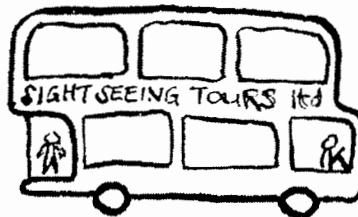
3 – Tour of Historic Blincoln.

Visit historic Blincoln Cathedral (interior closed during summer), tour the historic medieval walls (large sections closed due to restoration) and refresh yourself in its historic pubs (remember: no beer or alcohol served to those under 27).

4 – Tour of Swinging London.

Tour of all major sights and landmarks, champagne lunch at Buckingham Palace with the Queen, free tickets to West End Show of your choice, all night Discos. (Hahahaha! Only joking, boys! – Headmaster.)

ky! Soutěž v pojídání masových koláčů. Cpaní se rybami s hranolky. Zvracení do hajzlu.

3 – Návštěva historického Alincolnu.

Navštívte historickou alincolnskou katedrálu (vnitřek během léta uzavřen), procestujte historické hradby (velké úseky uzavřeny kvůli restauraci) a osvěžte se v tamějších historických hospodách (nezapomeň: alkohol a pivo se zde neservíruje lidem pod 27).

4 – Cesta po Swingujícím Londýně.

Putování po všech hlavních pamětihodnotech a pozoruhodnostech, oběd s šampaňským a Královnou v Buckinghamském paláci, volné vstupenky na West Endské show dle vlastního výběru, celonoční diskotéky. (Harharhar! Jen jsem žertoval, chlapci! – Ředitel.)

5 – Letní kurs v pokročilém fotbalovém chuligánství.

john mckeown

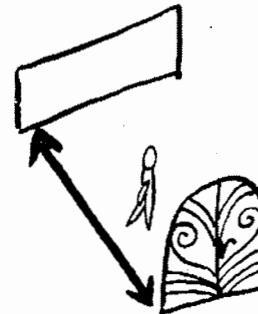
5 – Summer Course In Advanced Foot-ball Hooliganism.

Screaming at the top of your voice. Throwing toilet rolls. Attacking police horses. Invading football pitch. Mixing Molotov cocktails.

6 – Walking Tour of The School Garden.

Intensive walking of school garden from the gate to the wall, from the wall to the gate.

7 – Meditteranean Cruise

With the school swimming in money this year we are offering an all expenses paid two-week cruise round the Med on a luxury cruise liner, taking in Palermo, Crete, Cyprus, Tunis. (Professors Only)

Řvaní ze všech sil. Házení ruliček toaletního papíru. Útočení na policejní koně. Invaze na fotbalové hřiště. Mixáž Molotovových kohtův ocasů.

6 – Vycházková cesta po školní zahradě.

Intenzivní pochodování po školní zahradě od brány ke zdi, od zdi k bráně.

7 – Okružní plavba po Středomoří.

Jelikož se škola tento rok koupe v penězích, nabízíme kompletně placenou dvoutýdenní plavbu okolo Středozemí na luxusním parníku, zastávky v Palermu, na Krétě, Kypru, v Tunisu (Pouze Profesoři).
přeložil Eduard Hulicius

volitelné předměty

Nikdy jsem si nestěžoval na systém vedení školy, protože vím, jak je těžké hledat nejlepší cestu, ale co je moc, to je příliš. Má kritika se bude týkat volby a výběru volitelných předmětů (dále jen VP).

Jako jedny z mnoha volitelných předmětů se příští rok *neotevřou* architektura či deskriptivní geometrie, VP na naší „rodičné“ škole již tradiční. Z deskriptivní geometrie byla před dvěma lety možná i maturita. Jako důvod pan Klaus uvedl nedostatečný zájem studentů. Podle něj to vyplývá z papíru, na který jsme všichni psali námi vybrané VP. Jako studenti jsme si naivně nenechali kopii tohoto papíru. Já vím, že na architekturu se napsalo minimálně sedm studentů a studentek. Nepředpokládám, že by pan Klaus lhal nebo podváděl a otevíral pouze VP, které se mu hodí, ale mohl se splést při počítání nebo prostě nějakou tu čárku přehlédnout...

Poté co jsem se dozvěděl, že architektura nebude otevřena,

ihned jsem občel zájemce o tento VP a za týden byla oficiální žádost na svět. Předal jsem ji panu Klausovi, ale ten jí jen tak mezi dveřmi zamítl, že prý je pozdě. Kdy jindy jsem mu mohl žádost předat, než potom, co jsem se dozvěděl, že architektura proti všemu očekávání nebude? Kdy jindy jsem ho mohl přesvědčit o opaku? Škola se chlubí svou přizpůsobivostí a schopností rychlé reakce, ale v praxi to jaksí nefunguje.

Druhým argumentem je nedostatek financí. Údajně bude, podle pana Klause, příští rok otevřeno 13 (slovy třináct!) VP. Jestli na každém bude více než osm studentů, no nevím. A i kdyby, proč by nemohlo být VP čtrnáct, když je o ně veliký zájem? Pokud bude VP méně než třináct, nebo na některý z nich bude chodit méně než osm studentů, zasloužil by pan Klaus propadnout z matematiky. Nabízí se otázka, podle jakého klíče jsou VP vybírány. Snad volba nezávisí na vůli jednoho člověka.

Snad pan Klaus nevybírá dle své libosti (šachy, ping-pong). Ale to jistě ne!

Tím, že se architektura + deskriptivní geometrie neotevřou, nutí škola, potažmo pan ředitel, studenty, kteří chtějí studovat architekturu na VŠ, aby si bud' platili soukromé lekce, nebo aby školu opustili a poohlédli se jinde. První možnost je vzhledem k čtyřiadvacetitisícovému školnému vyloučena. Vím minimálně o čtyřech lidech, včetně mě, kteří mají o toto studium na VŠ vážný zájem a jimž to strašlivě zkomplicuje život.

Další argument pana Klause je, že se architektura a deskriptivní geometrie otevřou opět za rok. Tento argument je už opravdu trochu pokřivený. Proč by se měla přerušovat kontinuita vzdělávání? Také se tím ztratí kontakt s panem architektem Krajčím, který nás letos učil a rád by v tom pokračoval. Dokonce již vypracoval koncept výuky pro příští rok. Já budu napřesrok v oktávě. Školu budu navštěvovat pou-

ze půl roku - do maturity. Maturovat z deskriptivní geometrie nebude možné. Přítom je alespoň elementární znalost nutná k přijímacím zkouškám na fakultu architektury. Tato roční přestávka by stála nejméně čtyři lidi studium na VŠ. A to všechno jenom kvůli neochotě jednoho člověka, byť řediteli?

Škola si vychvaluje, jak dobře připravuje studenty na VŠ, jak vychovává silné individuality. Jak se ukazuje první část předešlé věty přestává platit a tak alespoň v zájmu té druhé budu o svůj předmět bojovat. Určitě je vás víc, komu se tento systém VP nelší, tak se nebojte a ozvěte se, ať se mohou opět otevřít VP podle vůle studentů a ne podle vůle někoho jiného.

**Honza Kalivoda
(sexta)**

P.S. Pan Klaus má jistě mnoho kladných vlastností, ale poslední dobou mi zůstávají skryty.

jethro tull v praze

Britská rocková skupina Jethro Tull zavítala na svém turné ke svým vlastním třicátým narozeninám také do Prahy a já jsem se na ně byl v Malé sportovní hale podívat.

Vystoupení zahájila česká předkapela, která obecenstvo (včetně mne) příliš nezaujala, snad vinou špatného ozvučení, možná pak i když děkovala svému sponzorovi. Zvláště nepokojný byli dlouholetí příznivci Jethro Tull, kteří na nich byli už „v sedmasedmdesátém v Budapešti“ a podobně. V devět hodin se konečně pětice uvedla rovnou hraním. Ian Anderson (zpěv, flétna, autor všech skladeb), hlavní skladatel skupiny, Martin „Lancelot“ Barre (elektrická i akustická kytara) – tito dva tvoří jádro skupiny od roku 1968 –, Doane Perry (bicí), Andrew Giddings (klávesy) a baskytanista Steve Bailey oživili vzpomínky u svých dlouholetých příznivců a svou hudbou zaujal i návštěvníky, kteří příliš nevěděli, o co jde, a oslovil je třeba plakát s pěti muži vystupujícími z jakéhosi kroví (asi od března jich byla plná Praha). Ve svém repertoáru čerpali hlavně ze své ranné tvorby – z alba *Stand Up*, vyšlého právě před třiceti lety, zahráli čtyři skladby: *For Thousand Mothers*, bluesovou *A New Day Yesterday*, kterou Anderson vylepšil hrou na foukací harmoniku a kytarista Barre na flétnu, *Reasons for Waiting* a *Fat Man*, při které Anderson hrál na mandolínu a bubeník na konga, přičemž oba prokázali umění při zacházení i s těmito nástroji. Jethro Tull ale zahráli i další své kousky ze všech dalších období: známé skladby ze sedmdesátých let jako *Aqualung*, *Sweet Dream* nebo *Hunting Girl*; ale i novou skladbu *Spider*, která má vyjít na novém albu letos v srpnu. Bohužel mírná hlasová indispozice zabránila Andersonovi předvést

dokonaleji texty Jethro Tull, které rozhodně stojí za povšimnutí. Počínaje albem *Benefit* z roku 1970 zpracovávají široký okruh témat a jejich poetickou hodnotu si vysoko cení (inteligenční texty jsou u většiny rockových kapel spíše vzácností).

Hudba Jethro Tull přesahuje klasické vymezení „rockové skupiny“ – spojuje i prvky folku, jazzu, středověké, renesanční a barokní hudby, různé postupy hlavně indické etnické hudby, a vytváří tak jedinečný styl často složitých kompozic, který uspokojuje i hudebně náročného posluchače. Spojujícím článkem skladeb je právě flétna – do rockové hudby uvedená právě hrou Ian Andersona.

Od roku 1968 do začátku 80. let vydávali Jethro Tull jednu desku ročně, každá z nich přinesla vždy s něčím novým, v letech 1972 a 1978 vydali dokonce po dvou deskách. Tvůrčí invence začala pohasínat na konci 70. let, kdy také spolupráce členů začala řídit a Anderson vydal také svou sólovou desku. V rozmezí let 1980 až 1991 vyšlo několik desek, které sice již tolík nesrší invencí, jejich poslouchání nicméně určitě uši nekazí. Opravdovou pozornost pak vzbudilo album *Roots To Branches* v roce 1995, které by se mohlo stát začátkem nové zlaté doby. Jak bylo výše napsáno, nové album se očekává koncem srpna letošního roku.

Pokud byste třeba někdy nevěděli co poslouchat a z drívější současné komerční produkce vám už brněla hlava a zvedal se žaludek, zkuste zabrousit do starých dobrých sedesátých a sedmdesátých let!

Ondřej Hojda

P.S.: Koncert byl ředitelem školy označen za zatím největší kulturní zážitek letošního roku.